

Säkerhet och beredskap
Tillsyn säkerhetsskydd

2024-02-29

INFORMATION

Klargörande angående säkerhetsskyddschefens organisatoriska placering och fall där säkerhetsskyddschefen inte är anställd hos verksamhetsutövaren

Svenska kraftnät har fått frågor om hur vi ser på säkerhetsskyddschefens placering, och ett eventuellt krav på att VD/högsta ledning ska ha personalansvar över denne. Vi får också frågor om fall där säkerhetsskyddschefen inte är anställd hos verksamhetsutövare.

Säkerhetsskyddschefens organisatoriska placering

Av 2 kap. 7 § säkerhetsskyddslagen (2018:585) framgår att varje verksamhetsutövare som bedriver säkerhetskänslig verksamhet ska – om det inte är uppenbart obehövt – ha en säkerhetsskyddschef för att leda och samordna säkerhetsskyddsarbetet samt kontrollera att verksamheten bedrivs enligt gällande rätt. Av samma bestämmelse framgår också att säkerhetsskyddschefen ska vara direkt underställd chefen för verksamhetsutövarens verksamhet. I ett aktiebolag innebär det att säkerhetsskyddschefen ska vara direkt underställd VD. (Om en sådan chef inte finns ska säkerhetsskyddschefen i stället vara direkt underställd verksamhetsutövarens högsta ledning.)

I förarbetena till säkerhetsskyddslagen tydliggör regeringen att syftet med kravet på att säkerhetsskyddschefen ska vara direkt underställd verksamhetens högsta chef är att skapa bättre förutsättningar för kommunikation mellan säkerhetsfunktion och ledning, samt möjliggöra att säkerhetsskyddsfrågor får hög prioritet och beaktas tidigt i olika beslutsprocesser. Vidare möjliggörs att säkerhetsskyddschefen med en sådan placering få en bild av hela verksamhetens skyddsvärden, vilket är en förutsättning för det interna säkerhetsskyddsarbetet. Regeringen menar också att säkerhetsskyddschefen typiskt sett bör ingå i en ledningsgrupp och vara en organisatorisk del av ledningen, eftersom det ger bättre förutsättningar för att säkerhetsskyddsfrågor uppmärksammas och beaktas i den dagliga styrningen av verksamheten.

I säkerhetsskyddsfrågor får det inte finnas några organisatoriska nivåer mellan säkerhetsskyddschefen och VD varför det inte är tillräckligt att säkerhetsskyddschefen endast har en rapporteringsskyldighet till VD. Svenska kraftnät anser däremot inte att VD/ledning nödvändigtvis måste ha personalansvar

över säkerhetsskyddschefen för att syftet med kravet på den organisatoriska placeringen ska vara uppfyllt.

Vid tillsyn av säkerhetsskyddschefens placering, mandat och möjlighet att verka i organisationen kommer ni behöva påvisa om hur ni uppfyller de ovan beskrivna kraven.

Situationer där säkerhetsskyddschefen inte är anställd hos verksamhetsutövaren

Vi får också frågor om hur Svenska kraftnät ser på att en säkerhetsskyddschef i en verksamhet inte är anställd i det bolag där verksamheten bedrivs. Detta förekommer bland annat i vissa koncerner där en och samma person är säkerhetsskyddschef i flera bolag. Här vill Svenska kraftnät förtydliga att det går att ha en och samma säkerhetsskyddschef i flera bolag om omfattningen av verksamheten så tillåter. Vid sådana situationer behöver det tillförsäkras att säkerhetsskyddschefen både har mandat att verka i båda bolagen och är säkerhetsprövad för att kunna ha tillgång till bolagens skyddsvärden.

Det behöver därför i dessa fall finnas ett avtal som reglerar att bolaget där säkerhetsskyddschefen är anställd ska tillhandahålla tjänsten säkerhetsskyddschef till ett eller flera bolag i koncernen. Av avtalet behöver det framgå att säkerhetsskyddschefen har mandat att utföra arbetet. Till avtalet behöver det också kopplas en säkerhetsskyddsöverenskommelse eller ett säkerhetsskyddsavtal mellan det bolag där säkerhetsskyddschefen är anställd och de andra bolag där säkerhetsskyddschefen ska verka.

Om det saknas säkerhetsskyddsavtal/säkerhetsskyddsöverenskommelse med korrekt säkerhetsprövning anser inte Svenska kraftnät att säkerhetsskyddschefen är behörig.

I fråga om att dela på en säkerhetsskyddschef vill Svenska kraftnät också skicka med er att det är viktigt att säkerhetsskyddschefen får goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag. Det kan vara utmanande att hinna med att vara säkerhetsskyddschef så som lagstiftningen avser i flera juridiska personer.